

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ**

Αθήνα, 27-04-2017
Αρ. Πρωτ: 756/46257

Ταχ. Δ/νση : Σκαλιστήρη 19 & Πατησίων 207Α
Τ.Κ. : 112 53, Αθήνα
Πληροφορίες : Παπακανελλού Βασιλική
Τηλέφωνο : 210 2124324
Fax : 210 2128183
e-mail: ax5u079@minagric.gr

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014 – 2020»

Υπομέτρο 4.2: «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Δράση 4.2.1: «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν).

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

A. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Το Ν. 4314/23-12-2014 (ΦΕΚ Α' 265) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014–2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις», όπως κάθε φορά ισχύει και ειδικότερα το άρθρο 66, παρ.1.
2. Την υπ' αριθ. 1065/19-04-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του «Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014- 2020», όπως τροποποιήθηκε με την 3417/22-12-2016/4222' τ.Β' όμοια ΥΑ και ισχύει.

3. Την υπ' αριθ. 1064/19-04-2016 Υπουργική Απόφαση «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ».
4. Την υπ' αριθ. 593/37447/31-03-2017 (ΦΕΚ Β'1190) Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του Υπομέτρου 4.2 « Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας περιόδου 2014-2020/ (ΑΔΑ: 6ΖΠΡ4653ΠΓ-Δ4Γ).
5. Την υπ' αριθ. 1234/25-04-2017 σύμφωνη γνώμη της Ε.Υ.Δ. Π.Α.Α.

Β. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως κάθε φορά ισχύει (Ε.Ε. L 347/20-12-2013).
2. Τον Καν.(ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).
3. Τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).
4. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης και ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, (ΕΕ L 181/20.06.2014).
5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 227/31.07.2014).

6. Τον εκτελεστικό Καν.(ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 227/31.07.2014).
7. Τον εκτελεστικό Καν.(ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση (ΕΕ L 227/31.07.2014).
8. Την υπ' αριθ. C (2015) 9170 final/11-12-2015 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, για την έγκριση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει κάθε φορά.

ΚΑΛΕΙ

Τους δυνητικούς δικαιούχους **του υπομέτρου 4.2** «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» **του ΠΑΑ 2014-2020** που είναι πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και μεγάλες επιχειρήσεις και επιθυμούν να **υποβάλλουν αιτήσεις στήριξης** στο πλαίσιο της δράσης **4.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης Λειτουργίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΛΕΕ) (γεωργικό προϊόν)»**.

1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

1.1 Προκηρυσσόμενο Υπομέτρο / Δράση

Υπομέτρο 4.2: «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Δράση 4.2.1: «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν).

Η αίτηση στήριξης αφορά σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους επιλέξιμους κλάδους.

- α) Κρέας – πουλερικά – κουνέλια.
- β) Γάλα.
- γ) Αυγά.
- δ) Σηροτροφία – μελισσοκομία – σαλιγκαροτροφία – διάφορα ζώα.
- ε) Ζωοτροφές.
- στ) Δημητριακά.
- ζ) Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιολιβείων).
- η) Οίνος.
- θ) Οπωροκηπευτικά, ακρόδρυα, ξηροί καρποί.
- ι) Άνθη (ενδεικτικά: τυποποίηση και εμπορία ανθέων).
- ια) Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά.
- ιβ) Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό.
- ιγ) Ξύδι (ενδεικτικά: παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες).

Στο πλαίσιο της Δράσης είναι επιλέξιμες προς στήριξη δραστηριότητες **ίδρυσης και εκσυγχρονισμού, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδας όπως και δραστηριότητες συγχώνευσης μονάδων υπό τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις:**

α) **Η αίτηση στήριξης αφορά παραγωγή προϊόντων εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ.**

β) **Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων.**

γ) **Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και ετήσια δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.**

δ) **Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.**

ε) Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. Κατ'εξίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο της παρούσας δράσης **και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα.**

στ) Στην περίπτωση **εκσυγχρονισμού χωρίς αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%, μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών** για επιχειρήσεις, οι μονάδες θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες / εγκεκριμένες σύμφωνα με την 340668/ 26-11-2008 (ΦΕΚ 2422 Β') ΚΥΑ.

ζ) **Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.**

1.2 Στόχοι της δράσης

Στόχος της δράσης, μεταξύ άλλων, είναι:

α) η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων των ανωτέρω κλάδων καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή,

β) η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον, που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής,

γ) η διατήρηση και δημιουργία θέσεων εργασίας καθώς και η προστασία της ανθρώπινης υγείας.

1.3 Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

1.3.1 Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της δράσης είναι η Ελληνική Επικράτεια.

1.3.2 Πεδίο εφαρμογής

Η δράση αφορά στη στήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση / εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων

1.4 Πιστώσεις – Χρηματοδότηση

Η δημόσια Ενίσχυση της παρούσας πρόσκλησης ανέρχεται σε **120.000.000€** (εκατόν είκοσι εκατομμύρια ευρώ) και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ελληνικό Δημόσιο.

1.5 Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων

Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης και δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία. Επίσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Καν (ΕΕ) 1305/ 2013.

1.6 Επιλέξιμες δαπάνες

α) Οι **επιλέξιμες δαπάνες** της δράσης 4.2.1 αφορούν στις εξής κατηγορίες:

αα) Κατασκευή ή βελτίωση κτηριακών υποδομών, απόκτηση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας, όπου οι εκτάσεις γης είναι επιλέξιμες μόνον όταν δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Για τις εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %.

ββ) Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.

γγ) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του εξοπλισμού εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί την λειτουργία της μονάδας. Ο **εξοπλισμός** παραγωγής ενέργειας από **ανανεώσιμες πηγές, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων, εξοικονόμησης ενέργειας, δεν ενισχύεται ως μεμονωμένη δράση** αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης. **Δαπάνες για τη σύνδεση με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας ενισχύονται εφόσον πραγματοποιούνται εντός των ορίων του οικοπέδου.**

δδ) Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα:

ι. Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος (αφορά στην

πρώτη ύλη και στο παραγόμενο προϊόν/υποπροϊόν). Ενδεικτικά αναφέρονται: φορτηγά – σιλό μεταφοράς χύμα αλεύρου, ισοθερμικά βυτία αναγκαία για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης, βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς ελαιοπυρήνα και υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων και διασποράς τους σε γεωργική γη, ψυγεία αποκλειστικά για χονδρεμπορία προϊόντων οχήματα για τη μεταφορά των ζωικών υποπροϊόντων προς τις μονάδες αδρανοποίησης, με προδιαγραφές σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία (Καν. (ΕΚ) 1069/2009 & Καν. (ΕΚ) 142/2011), στο πλαίσιο της δράσης που αφορά σε ίδρυση και εκσυγχρονισμό μονάδων αδρανοποίησης υποπροϊόντων σφαγής. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής επιδοτούνται μόνο οχήματα που θα εγκριθούν για τη μεταφορά (Ζωικών Υποπροϊόντων) ΖΥΠ κατηγορίας 1 που οι ιδιοκτήτες τους θα αναλάβουν την υποχρέωση να παραλαμβάνουν τα νεκρά ζώα από εκτροφές που ανήκουν στη γεωγραφική περιοχή κάλυψης για την οποία θα δεσμευτούν, προκειμένου να τα διαχειριστούν στην επιχείρησή τους. **Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.**

ii. Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περονοφόρα, ανυψωτικά).

εε) Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC GlobalStandards, IFS FoodStandard, GLOBALG.A.P. κλπ) τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια του τροφίμου που καταναλώνει.

στοστ) Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης (όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων).

ζζ) Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.

ηη) Άυλες δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).

β) Οι **μη επιλέξιμες δαπάνες** της δράσης 4.2.1 αφορούν στις εξής κατηγορίες:

αα) Μίσθωση κτηριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.

ββ) Έργα συντήρησης κτηριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.

γγ) Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (πχ προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κλπ).

δδ) Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κλπ) καθώς και έργα διακόσμησης.

εε) Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.

στστ) Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.

ζζ) Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κλπ).

ηη) Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (γραφομηχανές, αριθμομηχανές, έπιπλα κλπ) εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο α' εδάφιο στστ' ανωτέρω.

θθ) Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.

ιι) Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.

ιαια) Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνεται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί.

ιβιβ) Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.

ιγγ) Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.

ιδιδ) Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης στήριξης.

ιειε) Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.

ισιστ) Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός εάν αυτό προσελήφθη για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του. Η εκπαίδευση του προσωπικού δεν υπολογίζεται για ενίσχυση εκτός της περίπτωσης που αφορά πιστοποιητικά (πχ HACCP) σε νέες τεχνολογίες.

ιζζ) Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.

ιηη) Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρους αυτού στη νέα θέση.

ιθθ) Δαπάνες που αφορούν την κατασκευή ιστοσελίδας και της δημιουργίας εντύπου διαφημιστικού υλικού της μονάδας.

γ) Δαπάνες εργασιών που πραγματοποιήθηκαν προγενέστερα της ημερομηνίας της υποβολής της αίτησης στήριξης, δεν είναι επιλέξιμες (άρθρο 60, Καν. (ΕΕ) 1305/2013). Προκειμένου

να καταβληθεί η ενίσχυση, οι αιτούμενες δαπάνες θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί και εξοφληθεί μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης. Κατ' εξαίρεση, οι γενικές δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες και συγχρηματοδοτούνται εάν έχουν πραγματοποιηθεί μετά την 01.01.2014 (άρθρο 65 παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013).

δ) Δαπάνες που αφορούν αιτήματα τροποποίησης του δικαιούχου που υποβάλλονται σύμφωνα με την αριθ. 1065/19.4.2016 (Β' 1273/4.5.2016) απόφαση, είναι επιλέξιμες, εφόσον έχουν υλοποιηθεί μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης, εκτός των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 65 του Κανονισμού 1303/2013. Μέχρι την καταχώρηση στο ΠΣΚΕ της θετικής αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος τροποποίησης, δεν είναι δυνατή η υποβολή αίτησης πληρωμής και η καταβολή οικονομικής ενίσχυσης για τις δαπάνες που αφορούν το σχετικό αίτημα τροποποίησης.

1.7 Ποσά και ποσοστά στήριξης

α) Τα όρια του αιτούμενου προϋπολογισμού των αιτήσεων στήριξης είναι τα ακόλουθα:

Δράση	Κατώτατος αιτούμενος προϋπολογισμός	Ανώτατος αιτούμενος προϋπολογισμός
4.2.1	600.000,00 €	5.000.000,00 €

β) Η ένταση ενίσχυσης για την δράση 4.2.1 ανέρχεται έως 75% του αιτούμενου προϋπολογισμού ανάλογα με την κατηγοριοποίηση των Περιφερειών ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΑΡΘΡΟΥ 59§3α (εκτός μικρών νησιών Αιγαίου) & 59§3β καν. 1305/2013	
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ, ΘΕΣΣΑΛΙΑ, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ – ΘΡΑΚΗ, ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ, ΚΡΗΤΗ	50%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΑΡΘΡΟΥ 59§3α καν. 1305/2013 (μικρά νησιά Αιγαίου όπως ορίζονται στον καν. 229/2013)	
ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ, ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ)	75%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΑΡΘΡΟΥ 59§3γ & 59§3δ καν. 1305/2013	
ΑΤΤΙΚΗ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	40%

γ) Τα ποσοστά που αντιστοιχούν στην παραπάνω κατηγοριοποίηση των Περιφερειών προσαυξάνονται άπαξ κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες, υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90%, στην περίπτωση δράσεων που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών στο πλαίσιο της δράσης 4.2.1. Οι συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών που επιθυμούν να ενισχυθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης και παράλληλα έχουν ενισχυθεί από άλλο πρόγραμμα ως συγχώνευση οργάνωσης παραγωγών, προσκομίζουν σχετική απόφαση με το ποσοστό χρηματοδότησής τους, προκειμένου να υπολογιστεί ορθά το ποσοστό χρηματοδότησης που θα λάβουν από το ΕΓΤΑΑ.

1.8 Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Για τις ανάγκες παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης εφαρμόζονται οι παρακάτω δείκτες:

Δείκτες εκροών (Output Indicators)

- 01** Συνολικές δημόσιες δαπάνες.
02 Συνολική επένδυση.
03 Αριθμός δράσεων / πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη.
05 Συνολική έκταση (σε εκτάρια).

ΔΕΙΚΤΗΣ	Διάσταση Δείκτη		Περιγραφή δεδομένων διάστασης
01		–	
01, 03	FI1	Αφορά χρηματοδοτικά εργαλεία	ΝΑΙ
	FI2		ΟΧΙ
01	LFA1	Κατηγορία Περιοχής	Ορεινή Περιοχή
	LFA2		Περιοχή που αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς εκτός της ορεινής
	LFA3		Περιοχή που επηρεάζεται από ειδικά μειονεκτήματα
	LFA4		Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
01, 03	TF8.9	Γενικός τεχνικοοικονομικός προσανατολισμός κατά την ολοκλήρωση	Non agricultural sector (Food industry...) (Εκτός γεωργικού τομέα (βιομηχανία τροφίμων κ.λπ.))
02		–	
03		–	
05		–	

Δείκτες στόχων (Target Indicators)

- T15** Συνολική επένδυση για την ενεργειακή απόδοση (αφορά περιοχή παρέμβασης 5B).
T16 Συνολική επένδυση για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αφορά περιοχή παρέμβασης 5C).

Κωδικός στοιχείων δείκτη	Περιγραφή στοιχείων δείκτη	Παρατηρήσεις
02.5B	Συνολική επένδυση για την ενεργειακή απόδοση	Ιδιωτική και δημόσια δαπάνη (€)
02.5C	Συνολική επένδυση για την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ	Ιδιωτική και δημόσια δαπάνη (€)

2 ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Αρμόδιοι φορείς για την διαχείριση, εφαρμογή και έλεγχο της δράσης 4.2.1 είναι:

α) Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ), που έχει την αρμοδιότητα της συνολικής διαχείρισης και εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, όπως προβλέπεται στον ν. 4314/2014.

β) Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΕ ΠΑΑ) έχει αρμοδιότητα συντονισμού και την παρακολούθησης της πιστής εφαρμογής του

Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014-2020 και του θεσμικού πλαισίου του Υπομέτρου, σύμφωνα την αριθμ. 24944/20.09.2016 (ΦΕΚ 3066/Β'/26.09.2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση.

γ) Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών του ΥΠΑΑΤ ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης του Υπομέτρου.

δ) Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών της χώρας καθώς και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

ε) Ο Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) ο οποίος έχει ορισθεί ως ο Οργανισμός Πληρωμών για το ΠΑΑ 2014-2020.

3 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Στο πλαίσιο της δράσης 4.2.1 ενισχύονται πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, καθώς και μεγάλες επιχειρήσεις. Είναι επιλέξιμη κάθε μορφή επιχείρησης που έχει υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' ή Γ' κατηγορίας, **με εξαίρεση** τις επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

Κριτήρια ένταξης δικαιούχου

3.1.1 Κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχου

α) Στο πλαίσιο του παρόντος υπομέτρου δεν ενισχύονται αιτήσεις στήριξης:

αα) που υποβάλλονται από φορείς που θεωρούνται **προβληματικές** επιχειρήσεις σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα, C 244, 01-10-2004, σ. 2-17) και στον Καν. (ΕΕ) 702/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως ισχύει κάθε φορά.

ββ) που υποβάλλονται από φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προσκλήσεις τόσο του παρόντος υπομέτρου όσο και των αντίστοιχων μέτρων προηγούμενων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, και δεν έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ποσού.

γγ) που αφορούν στη μεταποίηση προϊόντων (ως πρώτη ύλη) που δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δδ) που αφορούν σε γενετικά τροποποιημένα προϊόντα εκτός ζωοτροφών.

εε) που αφορούν σε λιανικό εμπόριο.

στστ) με αιτούμενο προϋπολογισμό εκτός των ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.7 α' ανωτέρω.

ζζ) που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν την υποβολή από τον δικαιούχο στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών της αίτησης στήριξης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο.

ηη) που αφορούν σε μη βιώσιμες επενδύσεις.

θθ) νομικών προσώπων τα οποία δεν έχουν συσταθεί έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης και φυσικών προσώπων τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της.

β) Σε κάθε περίπτωση, δεν ενισχύονται οι δικαιούχοι για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής [(Καν. (ΕΕ) 702/ 2014, άρθρο 1 παρ. 5α)]. Οι εν δυνάμει δικαιούχοι οφείλουν να δηλώνουν, συμπληρώνοντας την υπεύθυνη δήλωση που συμπεριλαμβάνεται στα δικαιολογητικά συμμετοχής κατωτέρω, ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος τους τέτοια εντολή.

γ) Έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση στήριξης οι φορείς που είχαν ενταχθεί στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο (ΠΑΑ 2007–2013), με την προϋπόθεση ότι το **φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης αυτής έχει ολοκληρωθεί και έχει παραληφθεί από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση στήριξης που θα υποβληθεί στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014–2020, θα περιλαμβάνει δαπάνες που δεν έχουν ενταχθεί και χρηματοδοτηθεί στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο του ΠΑΑ ή σε άλλο πρόγραμμα.**

3.1.2 Κριτήρια επιλογής δικαιούχου

Τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανά δράση, η μοριοδότηση ανά κριτήριο, οι συντελεστές βαρύτητας και η ελάχιστη βαθμολογία ανά δράση αποτυπώνονται στους ακόλουθους πίνακες.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	20								
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και μικρότερο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	15	5%		5%		5%		10%	
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 20% και μικρότερο του 30% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	10								
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μικρότερο του 20% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	05								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 Παραγωγή προϊόντων ποιότητας	ΜΟΡΙΟ- ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% των παραγομένων προϊόντων.	20	5%		5%		-		-	
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης, σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και μικρότερο του 50% των παραγομένων προϊόντων.	15								
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μικρότερο του 30% των παραγομένων προϊόντων.	10								
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 5% και μικρότερο του 10% των παραγομένων προϊόντων.	05								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 Προστασία του περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ).	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
Ποσοστό $\geq 30\%$	20	5%		5%		5%		5%	
$20\% \leq$ Ποσοστό $< 30\%$	15								
$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	10								
$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	05								
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	5%		5%		5%		5%	
Ποσοστό $\geq 30\%$	20								
$20\% \leq$ Ποσοστό $< 30\%$	15								
$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	10								
$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	05								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	20								
Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία.	15								
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη και το προϊόν είναι επώνυμο.	10	5%		5%		5%		5%	
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή πρόκειται για συσκευασία τελικού καταναλωτή, ή το προϊόν είναι επώνυμο, ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της.	05								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 Χωροθέτηση της επένδυσης λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της κάθε περιφέρειας, όπως προκύπτουν από τον περιφερειακό σχεδιασμό ή και τις RIS 3 (Ποσοστό ελλειμματικότητας μεταποιητικής υποδομής σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας ή περιφέρειας ή το προϊόν περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες του Περιφερειακού Σχεδιασμού ή/και στη Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS 3).	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
Υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο και ο σχετικός τομέας περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες της Περιφέρειας.	20								
Υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο	15	15%		20%		15%		20%	
Δεν υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο αλλά ο σχετικός τομέας περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες της Περιφέρειας.	10								
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6 Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος.	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
Ποσοστό $\geq 30\%$	20								
$20\% \leq$ Ποσοστό $< 30\%$	15	5%		5%		5%		5%	
$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	10								
$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	05								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7 Αύξηση θέσεων απασχόλησης	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία άνω των τεσσάρων (4) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	20								
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία περισσότερων των δύο έως και τεσσάρων (2-4) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	15	20%		20%		20%		20%	
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία έως και δύο (2) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	10								
Ποσοστό πτυχιούχων >20% στις νέες θέσεις απασχόλησης	10								
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.	05								
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8 Τύπος Επιχείρησης	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ-ΜΙΚΡΗ-ΜΕΣΑΙΑ	20	5%		10%		10%		10%	
ΜΕΓΑΛΗ	10								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9 Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου									
Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 50%	20	10%		10%		10%		10%	
Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 25%	15								
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	10%		10%		10%		10%	
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 40%	20								
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 30%	15								
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 20%	10								
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 10%	05								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10 Εξωστρέφεια επιχείρησης (Πωλήσεις της επιχείρησης στο εξωτερικό – υφιστάμενη κατάσταση)	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία	Μοριοδότηση	Βαθμολογία
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 80% του συνόλου των πωλήσεων	20	10%		-		10%		-	
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 50% του συνόλου των πωλήσεων	15								
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 30% του συνόλου των πωλήσεων	10								
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 10% του συνόλου των πωλήσεων	05								
ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			20		20		20		20
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ			40%		30%		35%		30%
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ= ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ* ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			8		6		7		6
ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΝΑΙ								
	ΟΧΙ								

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει κάθε δικαιολογητικό που απαιτείται για τη βαθμολόγηση της αίτησης στήριξης όπως αυτά ορίζονται ακολούθως:

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1: ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ Ή ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΦΙΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι για τους φορείς με υφιστάμενη επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον, η προσκόμιση βεβαίωσης από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στην περίπτωση ίδρυσης μονάδας ή παραγωγής νέων προϊόντων σε υφιστάμενη μονάδα, προσκομίζονται ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς τα οποία εμπεριέχουν ρήτρες περί μη συνεργασίας και να κάνουν αναφορά σε ποσότητες α' ύλης. Τα ανωτέρω ιδιωτικά συμφωνητικά είναι τουλάχιστον διετούς διάρκειας και θεωρημένα για το γνήσιο της υπογραφής των συμβαλλόμενων μερών.

Σε περίπτωση που ο Φορέας είναι ατομική επιχείρηση ή Συνεταιρισμός και η πρώτη ύλη προέρχεται από δική του γεωργική εκμετάλλευση ή από τα μέλη του, τότε ζητείται θεωρημένο φωτοαντίγραφο του βιβλίου εισαγωγής α' υλών κατά την τελευταία κλειόμενη χρήση πριν την υποβολή της αίτησης, με αναφορά στη συνολική ετήσια εισαγωγή.

Τα ανωτέρω συμφωνητικά συνοδεύονται από την βεβαίωση του αρμόδιου οργανισμού πιστοποίησης της α' ύλης ως βιολογικής.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου είναι οι φορείς να προσκομίσουν, εφόσον υπάρχουν, μαζί με την τεχνικοοικονομική μελέτη, όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα για τον χαρακτηρισμό των προϊόντων.

Συγκεκριμένα για τα ΠΟΠ, ΠΓΕ και τις ειδικές εκτροφές προσκομίζεται το σχετικό πιστοποιητικό ή η σύμβαση του φορέα με τον ΟΠΕΓΕΠ και να είναι σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που η διάρκεια ισχύος του ανωτέρω πιστοποιητικού λήγει, να έχει κατατεθεί αίτηση ανανέωσής του η οποία συμπεριλαμβάνεται στα δικαιολογητικά της αίτησης στήριξης.

Για τους οίνους που χαρακτηρίζονται ΠΟΠ ή ΠΓΕ προσκομίζονται σχετικές βεβαιώσεις κατάταξης από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Τα πιστοποιητικά που προσκομίζουν οι φορείς που παράγουν προϊόντα φέροντα χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές καθώς και προϊόντα φέροντα εθνικά σήματα πιστοποίησης (π.χ. AGRO 7) καθορίζονται από σχετικές

<p>αποφάσεις του ΥπΑΑΤ μετά την κατοχύρωσή τους.</p> <p>Για τα προϊόντα συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης προσκομίζεται σχετική σύμβαση με τον πιστοποιημένο φορέα.</p> <p><u>Στην περίπτωση ίδρυσης μονάδας ή παραγωγής νέων προϊόντων σε υφιστάμενη μονάδα, η επένδυση θεωρείται ολοκληρωμένη και εκδίδεται η σχετική απόφαση ολοκλήρωσης μόνο μετά την προσκόμιση του αντίστοιχου πιστοποιητικού που εκδίδει ο αρμόδιος φορέας.</u></p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΑ: 3.1 ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</p> <p>3.2 ΧΡΗΣΗ ΑΠΕ</p> <p>6. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ</p>
<p>Για τη βαθμολόγηση των ανωτέρω κριτηρίων, επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες για οικοδομικές εργασίες, μηχανολογικό εξοπλισμό και λοιπές εργασίες που αφορούν επεξεργασία στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταποίηση υποπροϊόντων, βιολογικό καθαρισμό, ή για τυχόν άλλες εργασίες και εξοπλισμό που εξυπηρετούν τους ανωτέρω σκοπούς.</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4: ΧΡΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ.</p>
<p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι να τεκμηριώνεται η χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογικών από το κείμενο της μελέτης, τα πιστοποιητικά των προμηθευτών και τα έντυπα τεχνικών προδιαγραφών του προβλεπόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς και από βεβαιώσεις επίσημων ή συλλογικών φορέων (Πανεπιστήμια, Επιμελητήρια κλπ) ή άλλων φορέων της αγοράς που αναπτύσσουν δραστηριότητα (χρήση ή εμπορία) σχετική με το εν λόγω προϊόν. Συγκεκριμένα για τα επώνυμα προϊόντα προσκομίζονται τα πιστοποιητικά των αρμοδίων υπηρεσιών.</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5: ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ, ΤΙΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΟΠΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ Ή/ ΚΑΙ ΤΙΣ RIS3.</p>
<p>Για τη βαθμολόγηση της ελλειμματικότητας στη μεταποιητική υποδομή, απαιτείται σχετική βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας.</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7: ΑΥΞΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ</p>
<p>Οι υφιστάμενες θέσεις εργασίας θα υπολογίζονται σε Ε.Μ.Ε. (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας). Για την τεκμηρίωσή τους υποβάλλονται τα Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.</p> <p>Σε περίπτωση που ως υφιστάμενη θέση εργασίας λαμβάνεται ο επιτηδευματίας ή ο εταίρος ή ο</p>

<p>μέτοχος/οι της επιχείρησης πρέπει:</p> <p>Για τις ατομικές επιχειρήσεις να προσκομισθεί η έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και η φωτοτυπία του ασφαλιστικού βιβλιαρίου του Φορέα, θεωρημένου για το έτος αναφοράς.</p> <p>Για τα νομικά πρόσωπα να προσκομισθεί το καταστατικό και συγκεκριμένα το άρθρο που αναφέρει την εισφορά του εταίρου σε εργασία ή η απόφαση αρμοδίου οργάνου για τη χορήγηση επιχειρηματικής αμοιβής σε αυτόν.</p> <p>Ο υποψήφιος δικαιούχος βαθμολογείται για την πρόσληψη πτυχιούχων όταν αυτοί είναι Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης σε αντικείμενο παραμφερές με αυτό της επιχείρησης.</p> <p>Η πρόσληψη πτυχιούχων βαθμολογείται συνδυαστικά με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η συνολική βαθμολογία του κριτηρίου αυτού δεν μπορεί να ξεπερνά τους 20 βαθμούς.</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8: ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ</p>
<p>Τα δικαιολογητικά αναφέρονται στα σημεία 2 & 3 κατωτέρω ως «Στοιχεία Επιχείρησης».</p> <p>Για την τεκμηρίωση του μεγέθους και της κατηγορίας της επιχείρησης λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μέγεθος του δικαιούχου διαφοροποιείται μεταξύ των δυο τελευταίων χρήσεων, σύμφωνα με τη δήλωση, τα οικονομικά στοιχεία μεγεθών και απασχόλησης υποβάλλονται και για την προηγούμενη αυτών χρήση.</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9: ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9.1: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ: Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού, είναι η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης με το ποσό των ιδίων κεφαλαίων που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της επένδυσης, υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα.</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9.2: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ: Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού, είναι η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης με το ποσό των ιδίων κεφαλαίων προέλευσης εξωτερικού που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της επένδυσης, υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα.</p>
<p>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10: ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ</p>
<p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού, είναι η προσκόμιση των δικαιολογητικών εγγράφων από τα οποία προκύπτει το ποσοστό πωλήσεων του δικαιούχου στο εξωτερικό σε σχέση με το σύνολο των πωλήσεων.</p>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Για τη **βαθμολόγηση** των επενδυτικών σχεδίων ως προς τη συμβολή τους στο περιβάλλον **δεν λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία** για τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.

2. Για τη βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων ως προς την χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών αναφέρονται τα κάτωθι:

I. Ως καινοτόμα προϊόντα μπορούν να θεωρηθούν τα ακόλουθα:

1. Προϊόντα χαμηλών θερμίδων,
2. Προϊόντα χωρίς προσθήκη συντηρητικών, τρόφιμα χωρίς προσθήκη αυξητικών ορμονών, χωρίς προσθήκη τεχνητών χρωστικών, συντηρητικών και MSG (γλουταμινικό νάτριο).
3. Προϊόντα χαμηλής περιεκτικότητας σε χοληστερόλη, ζάχαρη ή αλάτι, προϊόντα με μειωμένα κορεσμένα λιπαρά, προϊόντα χωρίς trans λιπαρά, προϊόντα που περιέχουν μονοακόρεστα και πολυακόρεστα λίπη σε αντικατάσταση των υπολοίπων λιπαρών ουσιών,
4. Προϊόντα με ειδικές ιδιότητες π.χ. τρόφιμα για διαβητικούς, τρόφιμα χωρίς γλουτένη, γάλα με αυξημένο ποσοστό μελατονίνης, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε διαιτητικές ίνες, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε φυσικές ουσίες με αντιοξειδωτική και αντικαρκινική δράση, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε προβιοτικά.
5. Προϊόντα με μεγάλο χρόνο ζωής χωρίς απώλειες στη διατροφική τους αξία.

II. Η παραγωγική διαδικασία χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη όταν έχουμε χρήση ενός ή και περισσότερων των ακόλουθων:

1. νέας τεχνολογίας στη συντήρηση και συσκευασία τροφίμων, όπως η χρήση ήπιων θερμικών διεργασιών συνδυασμένου ελέγχου χρόνου θερμοκρασίας HT/ST (παστερίωση, συνεχής παστερίωση, αποστείρωση, ωμική θέρμανση),
2. φυσικών αντιμικροβιακών συστημάτων συντήρησης τροφίμων, όπου φυσικοί μικροβιακοί παράγοντες είναι φυσικά συστατικά των τροφίμων, μικροβιολογικής προέλευσης και φυτικής προέλευσης
3. τεχνολογίας πολλαπλών εμποδίων για τη βελτίωση της ποιότητας των παραδοσιακών τροφίμων αλλά και το σχεδιασμό νέων προϊόντων ώστε να εμποδίζεται η δράση των μικροβίων και η αλλοίωση των τροφίμων
4. τεχνικών μικροβιολογικής εξέτασης τροφίμων
5. ασηπτικής επεξεργασίας και συσκευασίας, οι οποίες εφαρμόζονται σε υγρά και ρευστά προϊόντα (γάλα, χυμοί φρούτων, αυγά, γιαούρτι, κρασί) καθώς και σε στέρεα από αυτοτελή μικρά τεμάχια μέσα σε ρευστή φάση (προϊόντα τομάτας, φρούτα, λαχανικά) και έχει ως πλεονέκτημα την υψηλή ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, λόγω μικρών χρόνων θερμικής επεξεργασίας, καθώς και τη μεγάλη διάρκεια ζωής του χωρίς να χρειάζεται ψύξη,
6. βιολογικών μεθόδων συντήρησης,
7. συστημάτων συνεχούς ελέγχου των γραμμών παραγωγής, με χρήση αισθητήρων επί της γραμμής παραγωγής.

III. Ως χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική

διαδικασία νοείται οτιδήποτε βοηθάει όλους τους άξονες της επιχείρησης, ομαλοποιεί την παραγωγή, προγραμματίζει, ελέγχει όλα τα στάδια και καταγράφει όλα τα δεδομένα της παραγωγής έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ιχνηλασιμότητα των παραγωγικών δεδομένων (έλεγχος παρτίδων, απομόνωση προϊόντων, εύκολος εντοπισμός σε περίπτωση λάθους). Ειδικότερα: η χρήση συστημάτων ενδοεπιχειρησιακού σχεδιασμού (ERP), η διαχείριση αποθεμάτων, πακέτων λογιστικής και εμπορικής διαχείρισης, ηλεκτρονικής υποβολής και ολοκλήρωσης παραγγελιών, ετικετοποίησης παλετών, κωδικοποίησης προϊόντων, ιχνηλασιμότητας και διαχείρισης παραγωγής ή οτιδήποτε μπορεί να τεκμηριωθεί με βιβλιογραφία ή εφαρμοσμένες πρακτικές και αναφέρεται αναλυτικά στην αίτηση στήριξης.

IV. Ως συσκευασία προϊόντων νέα ή προηγμένη νοείται :

1. Συσκευασία τροποποιημένης – προστατευμένης ατμόσφαιρας
2. Συσκευασία σε βιοπλαστικά ή «πράσινα πλαστικά», πολυστρωματική πλαστική συσκευασία καλυμμένη με λεπτό μεταλλικό φύλλο για την παραγωγή περιεκτών δύο τμημάτων, συσκευασία σε σύνθετα, εύκαμπτα, πλαστικά bra – free
3. Γυάλινες συσκευασίες κατεργασμένες με τιτάνιο, αλουμίνιο, ζirkόνιο για αυξημένη αντοχή, ή που έχουν υποστεί ειδική επεξεργασία για μείωση του πάχους και κατά συνέπεια του βάρους τους.
4. Έξυπνες συσκευασίες (π.χ. χρονοθερμοκρασιακοί δείκτες, δείκτες φρεσκότητας), διατήρησης φρεσκότητας, εύκολης συντήρησης-αποθήκευσης-χρήσης.

4 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ

α) Η διάρκεια υλοποίησης της πράξης ορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης και μπορεί να τροποποιείται με αιτιολογημένη απόφαση της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Εφαρμογών ή πριν τη λήξη της, μετά από αίτημα του δικαιούχου. Αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης μέχρι τη στιγμή που εκπληρώνονται οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της.

β) Για τις πράξεις που επιλέγονται στο πλαίσιο της παρούσας, πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο και να έχει υποβληθεί, από τον αντίστοιχο δικαιούχο, τελική αίτηση πληρωμής **εντός** του χρονικού διαστήματος που προσδιορίζεται στην Απόφασης Ένταξης της **Πράξης στην οποία περιλαμβάνονται** και σε κάθε περίπτωση εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ.

5 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

α) Οι υποψήφιοι δικαιούχοι, προκειμένου να ενταχθούν στη δράση 4.2.1, υποβάλλουν προς τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών του ΥΠΑΑΤ, ηλεκτρονικά την αίτηση στήριξής τους, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) που λειτουργεί στον ιστότοπο

<http://www.ependyseis.gr>, καθώς επίσης και πλήρη φάκελο υποψηφιότητας (ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ και εντύπως).

β) Η υποβολή των ηλεκτρονικών αιτήσεων στήριξης και φακέλων υποψηφιότητας στο ΠΣΚΕ ξεκινά την 16^η Μαΐου 2017 και λήγει την 18^η Αυγούστου 2017 και ώρα 15:00.

γ) Εγχειρίδιο Οδηγιών συμπλήρωσης της Αίτησης Στήριξης θα υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή στον εν λόγω ιστότοπο.

δ) Σε πρώτο στάδιο, οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτηση στήριξης. Σε δεύτερο στάδιο, έπειτα από σχετική ενημέρωση από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών με κάθε πρόσφορο μέσο, υποβάλλουν ηλεκτρονικά και φάκελο υποψηφιότητας εντός της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον έχει ολοκληρωθεί εμπρόθεσμα η ηλεκτρονική διαδικασία υποβολής, οι δυνητικοί δικαιούχοι προσκομίζουν στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών, φυσικό φάκελο υποψηφιότητας ο οποίος περιλαμβάνει: (α) την τεχνικοοικονομική μελέτη, (β) τα δικαιολογητικά συμμετοχής, (γ) υπογεγραμμένο αποδεικτικό κατάθεσης της παραπάνω αίτησης στήριξης, όπως παράγεται και εκτυπώνεται μέσω ΠΣΚΕ, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ως άνω καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
1	Αντίγραφο τελευταίου κωδικοποιημένου καταστατικού επιχείρησης ή αντίγραφο καταστατικού και των τροποποιήσεων αυτού για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Στις περιπτώσεις δικαιούχων των οποίων η νομική μορφή είναι Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. προσκομίζεται υποχρεωτικά το ΦΕΚ δημοσίευσης του αρχικού καταστατικού και της τελευταίας τροποποίησής του. Για επιτηδευματίες απαιτείται η έναρξη στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..
2	Πιστοποιητικό Γ.Ε.ΜΗ. με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Για τις εταιρείες που δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. ζητείται Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης Μετόχων με την ισχύουσα κατάσταση όλων των μετόχων. Τα ίδια ισχύουν και στις περιπτώσεις εισηγμένων εταιρειών. Για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις ζητείται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου Μελών, με Υπεύθυνη Δήλωση πιστότητας αντιγράφου.
3	Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως για τα δύο (2) προηγούμενα έτη αυτού της αίτησης, υπογεγραμμένοι αρμοδίως και δημοσίευση αυτών στο Γ.Ε.ΜΗ., στο Φ.Ε.Κ. ή ανακοίνωση προς το Εθνικό Τυπογραφείο. Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, των δύο (2) προηγούμενων ετών της

αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)

Φύλλο Μερισμού με υπογραφές νομίμου εκπροσώπου και φοροτεχνικού, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)

Ακριβές απόσπασμα πρακτικού με ορισμό διαχειριστικής αμοιβής εταιρών ή μετόχων. Εάν δεν προβλέπεται τέτοιου είδους διοικητικό κόστος απαιτείται η προσκόμιση σχετικής υπεύθυνης δήλωσης νομίμου εκπροσώπου του φορέα για τη μη χορήγηση διαχειριστικής αμοιβής.

- Για τους **εταίρους ή μετόχους** του φορέα απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση των κάτωθι:

Ιδιώτες εταίροι ή μέτοχοι

Εκκαθαριστικά σημειώματα της Δ.Ο.Υ. ενός εκάστου των ιδιωτών εταιρών ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω του 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.

Επιτηδευματίες Εταίροι ή Μέτοχοι (ατομικές επιχειρήσεις ή Ν.Π.Ι.Δ.)

Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), ενός εκάστου των ιδιωτών εταιρών ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.

Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, ενός εκάστου των ιδιωτών εταιρών ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)

Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α), για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

- Για όλες τις **συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις** του φορέα απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση των κάτωθι:

Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.

Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)

Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Συγχωνεύσεις Οργανώσεων Παραγωγών:

	<p><u>Δικαιολογητικά συγχώνευσης</u></p> <p>Δικαστική απόφαση συγχώνευσης.</p> <p>ΑΦΜ νέου φορέα</p> <p>Ισολογισμοί δύο ετών προκειμένου να αποδεικνύεται η προγενέστερη διετής λειτουργία τους.</p> <p>Τα υποβαλλόμενα οικονομικά στοιχεία είναι υπογεγραμμένα από τον λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της αίτησης στήριξης και τα έντυπα θεωρημένα από την οικεία Δ.Ο.Υ. ή το σύστημα TAXIS.</p>
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
4	<p>Τίτλοι ιδιοκτησίας οικοπέδου ή και εγκαταστάσεων όπου πρόκειται να πραγματοποιηθεί η επένδυση, οι οποίοι να συνοδεύονται από πιστοποιητικά μεταγραφής και βαρών.</p> <p>Κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης γίνονται αποδεκτές και οι περιπτώσεις μίσθωσης οικοπέδων και εγκαταστάσεων με ιδιωτικό συμφωνητικό υπό την προϋπόθεση προσκόμισης, πριν την οριστική ένταξη, της συμβολαιογραφικής πράξης και του πιστοποιητικού μεταγραφής, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης του οριστικού πίνακα αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου μετά το πέρας της αξιολόγησης.</p>
ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	
5	<p>Οι αιτήσεις στήριξης συνοδεύονται υποχρεωτικά από τεχνικά σχέδια ανεξάρτητα από το είδος του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου. Τα τεχνικά σχέδια περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τοπογραφικό διάγραμμα, • διάγραμμα κάλυψης, • κατόψεις, • σχέδια διάταξης μηχανολογικού εξοπλισμού με σχετικό υπόμνημα, τόσο της υφιστάμενης όσο και της προτεινόμενης κατάστασης. <p>Είναι δυνατή η αναζήτηση πρόσθετων τεχνικών σχεδίων από τον αιτούντα, εφόσον κριθεί αναγκαίο.</p>
6	<p>Η επιλογή του προτεινόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού υποστηρίζεται από τρεις (3) απολύτως συγκρίσιμες γραπτές προσφορές συνοδευόμενες από τα αντίστοιχα ενημερωτικά φυλλάδια με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά του, ή από τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών.</p>
7	<p>Αναλυτικός προϋπολογισμός κόστους των κτηριακών εγκαταστάσεων (προμετρήσεις), συνοδευόμενος από δύο τουλάχιστον γραπτές εργολαβικές προσφορές.</p>
ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
8	<p>Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας, όπου αυτό απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία. (αριθμ.οικ.12684/92/21-11-2014 – ΦΕΚ 3181/Β', όπως ισχύει κάθε φορά)</p> <p>Γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης υφισταμένων μονάδων των οποίων προσωρινά έχει ανακληθεί η άδεια</p>

	λειτουργίας, εφόσον με την προτεινόμενη αίτηση στήριξης ικανοποιούνται οι όροι της ανάκλησης.
9	Άδεια εγκατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού προβλεπόμενης κατάστασης σύμφωνα με τα όσα ορίζονται σχετικά στην εθνική νομοθεσία. Στην περίπτωση που δεν έχει ήδη εκδοθεί η σχετική άδεια πρέπει, κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, να προσκομίζεται αντίγραφο του αιτήματος του φορέα για την έκδοσή της από τις αρμόδιες υπηρεσίες συνοδευόμενο από το σχετικό ερωτηματολόγιο προς την αδειοδοτούσα αρχή, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της 483/2012 (ΦΕΚ 158/Β') ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά. Η προσκόμιση της άδειας αυτής είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου.
10	Άδεια δόμησης. Στις περιπτώσεις ιδρύσεων – επεκτάσεων – μετεγκαταστάσεων, εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης ο δικαιούχος δεν διαθέτει Άδεια Δόμησης, πρέπει τουλάχιστον να προσκομίσει την Αίτηση Έγκρισης Δόμησης που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.) του οικείου Δήμου για την έκδοση Έγκρισης Δόμησης. Η Άδεια Δόμησης πρέπει υποχρεωτικά να προσκομιστεί μαζί με τα δικαιολογητικά του αιτήματος καταβολής της πρώτης δόσης Δημόσιας Ενίσχυσης. Για την καταβολή της τελικής δόσης Δημόσιας Ενίσχυσης ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει το Πιστοποιητικό Ελέγχου κατασκευής (ΠΕΚ) και θεωρημένη την Άδεια Δόμησης μαζί με τα δικαιολογητικά του αιτήματος τελικής δόσης Δημόσιας Ενίσχυσης. Σε περίπτωση επέκτασης ή εκσυγχρονισμού μηχανολογικού εξοπλισμού είναι υποχρεωτική η προσκόμιση της ήδη υπάρχουσας πολεοδομικής άδειας θεωρημένης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ακόμα και στις περιπτώσεις που στην αίτηση στήριξης δεν ζητείται ενίσχυση για κτηριακές εγκαταστάσεις.
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ	
11	1. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπρόσωπου του φορέα περί: <ul style="list-style-type: none"> • τρόπου κάλυψης ίδιας συμμετοχής της επένδυσης. • μη υποβολής των ίδιων επενδυτικών δαπανών για ενίσχυση σε άλλο επενδυτικό πρόγραμμα. • περί μη εκκρεμότητας εντολής ανάκτησης εις βάρος του αιτούντος. • της ιδιότητας που τον καθιστά εν δυνάμει δικαιούχο (π.χ. ΜΜΕ, ατομική επιχείρηση, κ.λ.π.) • τήρησης των άρθρων 6, 7 και 8 του Καν. 1303/2013 περί συμμόρφωσης της ενισχυόμενης πράξης με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, περί προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκρισης και περί αειφόρου ανάπτυξης. • Πιστότητας αντιγράφου του Βιβλίου Μητρώου Μελών (για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις).

ε) Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν προς την Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών, **μόνο μία αίτηση στήριξης ανά ΑΦΜ** και η αίτηση στήριξης αυτή αφορά **μία συγκεκριμένη περιοχή υλοποίησης**. Ως περιοχή υλοποίησης νοείται το τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας που υλοποιείται η

επένδυση, για το οποίο το ποσοστό ενίσχυσης δεν μεταβάλλεται. Η αίτηση στήριξης **μπορεί να αφορά περισσότερους από έναν κλάδους.**

στ) Η οικονομοτεχνική μελέτη υπογράφεται από Γεωπόνο μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου και από Οικονομολόγο. Σε κάθε περίπτωση αναφέρεται στην αίτηση στήριξης ο αριθμός μητρώου του Γεωπόνου στο ΓΕΩΤΕΕ και του Οικονομολόγου στο Οικονομικό Επιμελητήριο προκειμένου να διασταυρώνεται η μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων εφόσον αυτό απαιτείται. Ως μελέτες και αμοιβές συμβούλων νοούνται αυτές που αφορούν στην κατάρτιση της αίτησης στήριξης και στην παρακολούθηση του υλοποιούμενου επενδυτικού σχεδίου.

ζ) Πλήρης αίτηση στήριξης θεωρείται αυτή στην οποία περιέχονται όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά και λαμβάνει μοναδικό κωδικό από το Π.Σ.Κ.Ε.. Εξαιρούνται τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση οριστικής ένταξης της πράξης.

η) Όσα εκ των δικαιολογητικών προσκομίζονται σε αντίγραφα είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται αυτά να ζητηθούν από το φορέα αρμοδώς επικυρωμένα ή πρωτότυπα.

θ) Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΠΣΚΕ, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του εν δυνάμει δικαιούχου.

ι) Οι εν δυνάμει δικαιούχοι μπορούν να **διορθώνουν** την αίτηση στήριξης και τα τυχόν συνυποβληθέντα δικαιολογητικά (έντυπα, ή σε ηλεκτρονική μορφή), ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης ή του φακέλου υποψηφιότητας κατά περίπτωση. Για το σκοπό αυτό οι υποψήφιοι ακολουθούν τη ίδια διαδικασία με την αρχική υποβολή της αίτησης στήριξης. Εφόσον η διόρθωση αφορά σε δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά υποβάλλονται εκ νέου προκειμένου να αντικαταστήσουν τα αρχικώς υποβληθέντα αντίστοιχα δικαιολογητικά.

ια) Οι εν δυνάμει δικαιούχοι μπορούν να **ανακαλούν εγγράφως** την αίτηση στήριξης εν όλω ή εν μέρει οιαδήποτε στιγμή μετά από αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν.(ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής. Το εν λόγω αίτημα ανάκλησης, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων τα οποία ανακαλεί.

ιβ) Εφόσον η **ηλεκτρονική αίτηση στήριξης** υποβληθεί επιτυχώς, παίρνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία αποδεικνύεται το εμπρόθεσμο της υποβολής. **Η ημερομηνία υποβολής της αίτησης αυτής θεωρείται και καθοριστική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα των δαπανών της αίτησης στήριξης.** Η αίτηση στήριξης δεν αξιολογείται περαιτέρω και απορρίπτεται αν δεν υποβληθεί ο πλήρης φάκελος με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός του χρονικού διαστήματος που θα ανακοινωθεί από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών.

ιγ) Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών τηρεί τους φακέλους των υποψηφίων σε ηλεκτρονική μορφή και έντυπη μορφή.

ιδ) **Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 και**

ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Επιπλέον αποδέχεται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. **Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι κείμενες διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.**

6 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ – ΕΝΤΑΞΗ, ΑΝΑΚΛΗΣΗ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 Πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων

α) Μετά την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ και του πλήρους φακέλου από τους δυνητικούς δικαιούχους, πραγματοποιείται με ευθύνη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Εφαρμογών διοικητικός έλεγχος. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης διενεργείται από:

αα) στελέχη της ΕΥΔ ΠΑΑ ή υπαλλήλους της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Εφαρμογών, ή

ββ) μέλη του μητρώου αξιολογητών, ή

γγ) υπαλλήλους άλλων φορέων του Δημοσίου ή/και εξωτερικό αξιολογητή ιδιώτη, οι οποίοι επιλέγονται από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στις περιπτώσεις που ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης διενεργείται από αξιολογητές του μητρώου αξιολογητών ή από εξωτερικό αξιολογητή, τα παραδοτέα εξετάζονται δειγματοληπτικά από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών. Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών συμπληρώνει για το σύνολο των παραδοτέων σχετικό φύλλο διοικητικού ελέγχου το οποίο καταχωρείται στο ΠΣΚΕ. Τα πρόσωπα που συμμετέχουν στο διοικητικό έλεγχο υποβάλλουν στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) με την οποία δηλώνουν ότι, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους που σχετίζονται με τον διοικητικό έλεγχο πράξεων, δεν συμμετέχουν σε ελέγχους πράξεων που αφορούν σε δυνητικούς δικαιούχους με τους οποίους βρίσκονται ή διατηρούν σχέση που δύναται να χαρακτηριστεί ως σύγκρουση συμφερόντων, δηλαδή σχέση από την οποία να έχουν προσωπικό, οικονομικό κυρίως, συμφέρον εξαρτώμενο από τους δυνητικούς δικαιούχους αυτούς, το οποίο δύναται να επηρεάσει την αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους με αθέμιτο τρόπο.

β) Στον έλεγχο περιλαμβάνεται επαλήθευση:

αα) της επιλεξιμότητας του δικαιούχου

ββ) των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη

γγ) της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλογής

δδ) της επιλεξιμότητας των δαπανών της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με την κατηγορία δαπανών ή τη μέθοδο υπολογισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται όταν η ενέργεια ή μέρος αυτής εμπίπτει στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο β), γ) και δ) του καν. (ΕΕ) 1303/2013·

εε) του εύλογου χαρακτήρα των υποβληθεισών δαπανών του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του καν. (ΕΕ) 1303/2013, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος και του κόστους απόσβεσης. Οι δαπάνες αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς, σύγκριση των διαφόρων προσφορών ή επιτροπή αξιολόγησης σε συνδυασμό με τις προαναφερόμενες μεθόδους.

γ) Αρχικά ελέγχεται η εμπρόθεσμη υποβολή, η πληρότητα και η συμμόρφωση των υποβληθεισών αιτήσεων ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

δ) Στη συνέχεια εξετάζεται η βιωσιμότητα της προτεινόμενης αίτησης στήριξης – επένδυσης ως εξής:

αα) Για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στην Β' κατηγορία βιβλίων, η βιωσιμότητα της αίτησης στήριξης εκτιμάται με βάση τις τιμές των κάτωθι αριθμοδεικτών: περιθώριο μικτού κέρδους, περιθώριο καθαρού κέρδους των τριών ετών που έπονται του 2^{ου} έτους μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πρότασης.

Στους ανωτέρω δείκτες εφαρμόζονται τα κριτήρια ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες			X+3	X+4	X+5	M.O.
1	Περιθώριο Μικτού Κέρδους	$\frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Πωλήσεις}} \%$				>10%
2	Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	$\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}} \%$				>0,90%

X: έτος ολοκλήρωσης της επενδυτικής πρότασης

Ως βιώσιμη θεωρείται η επένδυση που εκπληρώνει τουλάχιστον 1 από τα 2 ανωτέρω κριτήρια.

ββ) Για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στην Γ' κατηγορία βιβλίων, η βιωσιμότητα της αίτησης στήριξης εκτιμάται με βάση τις τιμές των κάτωθι αριθμοδεικτών: παγιοποίηση περιουσίας, οικονομική μόχλευση, περιθώριο μικτού κέρδους, αποδοτικότητα ενεργητικού και ανάπτυξη εργασιών των τριών ετών που έπονται του 2^{ου} έτους μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πρότασης.

Στους ανωτέρω δείκτες εφαρμόζονται τα κριτήρια ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες			X+3	X+4	X+5	M.O.
1	Παγιοποίηση Περιουσίας	$\frac{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$				>0,3
2	Οικονομική Μόχλευση	$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Σύνολο Παθητικού}}$				>0,4
3	Περιθώριο Μικτού Κέρδους	$\frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Πωλήσεις}} \times 100$				>15%
4	Αποδοτικότητα Ενεργητικού	$\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}} \times 100$				>1%
5	Ανάπτυξη Εργασιών	$((\text{Κ.Ε. } t / \text{Κ.Ε. } t - 1) - 1) \times 100$	Μέσος όρος του ρυθμού ανάπτυξης των εργασιών της τελευταίας τριετίας να είναι θετικός.			

X: έτος ολοκλήρωσης της επενδυτικής πρότασης

Ως βιώσιμη θεωρείται η επένδυση που εκπληρώνει τουλάχιστον 3 από τα 5 ανωτέρω κριτήρια ή συγκεκριμένα τον συνδυασμό των κριτηρίων 1 & 2.

ε) Στη συνέχεια οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής και προσδιορίζεται το ποσό και ποσοστό στήριξης.

στ) Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών δύναται να ζητήσει διευκρινιστικά στοιχεία τα οποία οφείλει ο αιτών να προσκομίσει εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του υποψηφίου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

ζ) Με βάση τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου, για το σύνολο των προτάσεων που έχουν υποβληθεί την ίδια περίοδο, δημιουργείται, μέσω του ΠΣΚΕ, Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

Στον Πίνακα επισημαίνονται:

- i. οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, των οποίων ο προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη του ελάχιστου ορίου που τίθεται στην πρόσκληση·
- ii. οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους,
- iii. τον συνολικό προϋπολογισμό των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από τον διοικητικό έλεγχο.

η) Ο πίνακας ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ και του ΠΑΑ. Παράλληλα, οι υποψήφιοι ενημερώνονται μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει στην αίτησή τους, για την ολοκλήρωση του διοικητικού ελέγχου και τους τρόπους πρόσβασής τους στον πίνακα.

θ) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και τη δημοσιοποίηση του ανωτέρω πίνακα, προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση ένταξης στο Μέτρο, ο εν δυνάμει δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης του τελικού πίνακα κατάταξης, τα κάτωθι:

αα) Αντίγραφο κίνησης (extrait) του τραπεζικού λογαριασμού που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί υποχρεωτικά για την υλοποίηση της επένδυσης από το οποίο αποδεικνύεται ότι ο δικαιούχος έχει κατατεθειμένα τα ίδια κεφάλαια, βάσει επιλέξιμου

χρηματοδοτικού σχήματος, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για την υλοποίηση της επένδυσης και για τα οποία έχει βαθμολογηθεί. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει προβεί σε έναρξη εργασιών μετά την κατάθεση της αίτησης στήριξης και πριν τη λήψη της απόφασης οριστικής έγκρισης, πρέπει να προσκομίσει Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία αναφέρει το ύψος των εξοφλημένων τιμολογίων που αντιστοιχούν στις υλοποιηθείσες δαπάνες και προσκομίζει το extrait για το υπόλοιπο του ποσού των προβλεπόμενων ιδίων κεφαλαίων. Ο δικαιούχος οφείλει να έχει καταναλώσει τα ίδια κεφάλαια κατά προτεραιότητα και να συμπεριλάβει το σύνολο των αντίστοιχων τιμολογίων στο αίτημα πρώτης πληρωμής που υποβάλει.

ββ) Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που ο δικαιούχος χρησιμοποιεί για την υλοποίηση κεφάλαια προέλευσης εξωτερικού. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να προσκομισθεί μαζί με το αντίγραφο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού και τραπεζική βεβαίωση από την οποία θα αποδεικνύεται ότι τα κεφάλαια εξωτερικού που θα αποτελέσουν ίδια κεφάλαια της επένδυσης έχουν παραμείνει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού για τουλάχιστον ένα έτος.

γγ) Αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης του οικοπέδου και των εγκαταστάσεων που θα υλοποιηθεί η επένδυση **για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών** από την ημερομηνία δημοσιοποίησης του οριστικού πίνακα των αποτελεσμάτων αξιολόγησης καθώς και του πιστοποιητικού μεταγραφής. Η ανωτέρω προϋπόθεση ισχύει και για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στους χώρους που διατίθενται από τον ΟΚΑΑ Α.Ε. παράλληλα με τα αναφερόμενα στην Α2-818/15-09-2014 (ΦΕΚ 2565/25-9-2014) ΚΥΑ (Έγκριση Κανονισμού Μισθώσεων του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας, Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε.). Σε περίπτωση που η ήδη υπάρχουσα συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης δεν καλύπτει την απαιτούμενη δεκαετία, προσκομίζεται ανάλογη παράταση αυτής.

ι) Η αποστολή των ανωτέρω δικαιολογητικών ένταξης εντός της παραπάνω προθεσμίας, επέχει θέση αποδοχής από τον εν δυνάμει δικαιούχο του αποτελέσματος της αξιολόγησής του. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσκόμισης των δικαιολογητικών αυτών, θεωρείται ότι ο δικαιούχος δεν αποδέχεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησης και η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που ο εν δυνάμει δικαιούχος έχει υποβάλλει εμπρόθεσμη ενδικοφανή προσφυγή, η εξέταση της οποίας δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Μετά την εξέταση των δικαιολογητικών ένταξης, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών προβαίνει στην ένταξη των παραδεκτών αιτήσεων.

ια) Ο κάθε υποψήφιος μέσω της πρόσβασης που έχει στο ΠΣΚΕ, δύναται να λάβει αναλυτική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου επί της αίτησης στήριξης που υπέβαλε.

ιβ) Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη, εκδίδεται από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών Απόφαση Ένταξης Πράξεων με τελικό διατάκτη τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥπΑΑΤ, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τους δικαιούχους και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων (π.χ. ονοματεπώνυμο ή επωνυμία δικαιούχου, τίτλος και προϋπολογισμός πράξης κ.λπ.) τις υποχρεώσεις των δικαιούχων, τη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, έλεγχους και κυρώσεις. Αναφορικά με το αναλυτικό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο κάθε πράξης η απόφαση παραπέμπει στην αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει υποβληθεί από το δικαιούχο στο ΠΣΚΕ και διαμορφωθεί κατά το διοικητικό έλεγχό της.

ιγ) Η Απόφαση Ένταξης Πράξεων, με ευθύνη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Εφαρμογών αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ και του ΠΑΑ και η ανάρτησή της δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

ιδ) Οι δικαιούχοι θεωρείται ότι έλαβαν γνώση, με μόνη τη δημοσιοποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξης.

ιε) Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.

ιστ) Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης αποτελεί το χρονικό σημείο ανάληψης νομικής δέσμευσης για τη στήριξη των πράξεων που περιλαμβάνονται σε αυτήν. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να ξεκινήσει την υλοποίηση της επένδυσης πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης του στο υπομέτρο, με δική του ευθύνη.

6.2 Ενδικοφανείς προσφυγές

α) Οι υποψήφιοι δύνανται να υποβάλλουν ενδικοφανή προσφυγή ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣΚΕ κατά των αποτελεσμάτων του Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησής του. Στην προσφυγή του, ο υποψήφιος οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους υποβολής της προσφυγής καθώς και να επισυνάψει οποιοδήποτε επιπλέον δικαιολογητικό προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων του. Η ενδικοφανής προσφυγή κατά των αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ και το αποδεικτικό υποβολής αποστέλλεται στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών υπογεγραμμένο. Οι προσφυγές εξετάζονται από Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων του άρθρου 17 παρ.1 της 593/37447/31-03-2017 (ΦΕΚ 1190/Β') εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών. Οι Επιτροπές αυτές συστήνονται με Υπουργική απόφαση και αποτελούνται από Υπηρεσιακά στελέχη τα οποία δεν έχουν ασχοληθεί σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας με την εν λόγω αίτηση στήριξης, ανεξάρτητα από το είδος της απόφασης κατά της οποίας προσφεύγει ο δικαιούχος.

Με ευθύνη της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Εφαρμογών καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ φύλλο διοικητικού ελέγχου για κάθε εξετασθείσα προσφυγή.

β) Μετά την εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών επικαιροποιείται ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου ώστε:

- να περιλαμβάνονται στις παραδεκτές αιτήσεις εκείνες για τις οποίες οι προσφυγές κρίθηκαν βάσιμες·
- να προσαρμοστούν τα στοιχεία των αιτήσεων στήριξης, όπως αυτά διαμορφώνονται μετά την εξέταση των προσφυγών.

γ) Τα αποτελέσματα εξέτασης των προσφυγών μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας. Ο επικαιροποιημένος πίνακας ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ, και του ΠΑΑ.

δ) Για τις προσφυγές που κρίθηκαν αβάσιμες, οι προσφεύγοντες ενημερώνονται μέσω της ανάρτησης του επικαιροποιημένου πίνακα καθώς και με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος μέσω του ΠΣΚΕ.

ε) Ο αρμόδιος ΕΦΔ προβαίνει σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης, κατόπιν έγκρισης της ΕΥΔ ΠΑΑ με σκοπό:

- αα) την προσαρμογή, όπου απαιτείται, του οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων που έχουν ήδη επιλεγεί προς στήριξη
- ββ) την ένταξη στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης των αιτήσεων που μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πρότασης που επιλέχθηκε προς στήριξη, σύμφωνα με την παρ. 6.1 σημείο ζ,ι ανωτέρω. Το ποσό της υπερδέσμευσης μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση, δυνάμει της οποίας υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις στήριξης. Στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Στην περίπτωση όπου μετά τις ανωτέρω ενέργειες δεν καλύπτεται το καθορισμένο επίπεδο υπερδέσμευσης, ο ΕΦΔ δύναται να προβεί σε επιλογή επόμενων στη σειρά κατάταξης αιτήσεων στήριξης του επικαιροποιημένου Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου, εφόσον αυτές συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη της τυχόν ελάχιστης βαθμολογίας που ορίζει η πρόσκληση.

στ) **Οι αιτήσεις στήριξης που έχουν υπερβεί κατά τη διαδικασία αξιολόγησης τη βαθμολογική βάση, είναι δυνατόν να ενταχθούν στο υπομέτρο και στην περίπτωση που θα προκύψουν διαθέσιμες πιστώσεις μετά από εθελοντική αποχώρηση ή απένταξη δικαιούχων.**

6.3 Ανάκληση ένταξης πράξεων

α) Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν την ανάκληση ένταξής τους στο ΠΑΑ 2014 – 2020, με την υποβολή αιτήματος, σε εφαρμογή του άρθρου 3 Καν (ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.

β) Στη συνέχεια του αιτήματος και κατόπιν της εξέτασής του από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών, η τελευταία εκδίδει σχετική απόφαση ανάκλησης. Η απόφαση

αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον δικαιούχο.

γ) Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 Καν (ΕΕ) 640/2014.

δ) Η διαπίστωση της ανάγκης **ανάκλησης** της απόφασης ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει και μετά από **διαπιστωμένη απάτη**, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται **σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της**. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

αα) η παρέλευση του χρόνου υποβολής πρώτου αιτήματος πληρωμής ή υλοποίησης της πράξης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης

ββ) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων

γγ) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου

δδ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητάς του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης

εε) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο **δόλια** και **δεν επιδέχεται θεραπεία**.

ε) Στις περιπτώσεις που απαιτείται, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 4 του ν. 4314/2014, θέτει την πράξη σε **καθεστώς επιτήρησης** με αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο της πράξης, στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται διορθωτικά μέτρα και περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου ανάλογα με την περίπτωση. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του δικαιούχου με αυτά ή σε κάθε άλλη περίπτωση, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών προβαίνει σε έκδοση σχετικής Απόφασης η οποία καταχωρείται στο ΟΠΣΑΑ και με την οποία ανακαλείται η ένταξη της εν λόγω πράξης ή με την οποία τροποποιείται η Απόφαση Ένταξης στην οποία περιλαμβανόταν. Η απόφαση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται ατομικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον δικαιούχο. Στην περίπτωση που για τη συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί δημόσια ενίσχυση, τότε γίνεται ανάκτηση του ποσού σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο του 4 Καν (ΕΕ) 640/2014.

στ) Οι αιτήσεις ανάκλησης και ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρούνται κατά περίπτωση στο ΠΣΚΕ από τον δικαιούχο ή τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από αυτό. Οι αποφάσεις ανάκλησης

καταχωρούνται στο ΟΠΣΑΑ από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών και ενημερώνεται το ΠΣΚΕ μέσω του οποίου κοινοποιούνται στους δικαιούχους.

6.4 Τροποποίηση πράξεων

α) Οι ενταγμένες πράξεις δύνανται να τροποποιούνται. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης μπορεί να προκύψει:

αα) Με την υποβολή προς τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών αίτησης τροποποίησης στοιχείων της πράξης από το δικαιούχο. Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης, να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων της πράξης και να επισυνάπτονται όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που το τεκμηριώνουν. Αντίστοιχη αίτηση υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. 640/2014. Η απόφαση τροποποίησης, όποτε απαιτείται, πρέπει να έχει καταχωρηθεί στο ΟΠΣΑΑ πριν την υποβολή του αιτήματος πληρωμής.

ββ) Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης της πράξης και ελέγχου αυτής, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.α.)

β) Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν:

αα) τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της Πράξης·

ββ) παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της Πράξης·

γγ) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης κλπ.)·

δδ) αλλαγή δικαιούχου της πράξης·

εε) μεταβολή του χρηματοδοτικού σχήματος (π.χ. ίδια συμμετοχή, τραπεζικός δανεισμός κλπ.)·

στστ) διόρθωση προφανών σφαλμάτων·

γ) Τα αιτήματα τροποποίησης πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δικαιούχοι οφείλουν, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, να αποστείλουν στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης τροποποίησης, όπως αυτό παράγεται από το ΠΣΚΕ, καθώς και τυχόν δικαιολογητικά που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά.

Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται ανά περίπτωση είναι τα ακόλουθα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	
<p>α) Τροποποίηση του εταιρικού ή καταστατικού του δικαιούχου:</p> <p>α1) Αλλαγή νομικής μορφής ή/και επωνυμίας ή/και εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης δικαιούχου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Απαιτείται Καταστατικό της νέας εταιρίας (ακριβές αντίγραφο), • Δημοσίευση του νέου καταστατικού στο Γ.Ε.Μ.Η. ή στο ΦΕΚ <p>Εάν πρόκειται για αλλαγή εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης ζητούνται τα ανωτέρω αναφερόμενα στα δικαιολογητικά συμμετοχής της παρ. 5 (Στοιχεία Επιχείρησης σημεία 2 & 3).</p> <p>Αν διαπιστωθεί ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι δικαιούχος, τότε απεντάσσεται από το Μέτρο και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις ανακτώνται.</p>
<p>β) Αλλαγή δικαιούχου της αίτησης στήριξης</p>	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Παραίτηση του αρχικού δικαιούχου από την πράξη και τις ενισχύσεις υπέρ του νέου (υποψηφίου) δικαιούχου, ♦ Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη εκκαθάρισης και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση της παλαιάς εταιρίας. ♦ Δήλωση του νέου δικαιούχου ότι αναλαμβάνει την εκτέλεση της πράξης με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην απόφαση έγκρισης της πράξης, ♦ Καταστατικό (ή εταιρικό) του νέου δικαιούχου, ♦ Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως των δύο (2) τελευταίων ετών, του νέου δικαιούχου καθώς και τα εκκαθαριστικά σημειώματα της Οικονομικής Εφορίας των δύο (2) τελευταίων ετών αν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο ή νεοσύστατη εταιρία (ενός εκάστου των κυρίων μετόχων), τα οποία θα αποδεικνύουν την ικανότητα του νέου δικαιούχου να εκτελέσει την πράξη, ♦ Βεβαιώσεις φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του νέου δικαιούχου, ♦ Τίτλοι ιδιοκτησίας του οικοπέδου στο οποίο ο νέος δικαιούχος πρόκειται να υλοποιήσει την επένδυση, ♦ Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη εκκαθάρισης και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση της νέας εταιρείας
<p>γ) Αλλαγή της θέσης της επένδυσης (εφόσον το ποσοστό ενίσχυσης δεν διαφοροποιείται)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ♦ η σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής υπηρεσιών των Περιφερειών ή Περιφερειακών Ενοτήτων, ♦ όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την νέα θέση – τίτλοι ιδιοκτησίας - περιβαλλοντικοί όροι κλπ.
<p>δ) Τεχνικές τροποποιήσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κτηριακές εγκαταστάσεις: Σε περίπτωση αλλαγής της διάταξης των κτηριακών εγκαταστάσεων ή της καλυπτόμενης επιφάνειας των κτιρίων (αύξηση ή μείωση των τετραγωνικών), απαιτείται η προσκόμιση των νέων τεχνικών σχεδίων, η αναθεωρημένη άδεια δόμησης και δύο τουλάχιστον γραπτές προσφορές για την αύξηση της καλυπτόμενης επιφάνειας. • Μηχανολογικός εξοπλισμός: Σε περίπτωση αντικατάστασης μέρους του εγκεκριμένου μηχανολογικού εξοπλισμού απαιτείται τεχνική έκθεση τεκμηρίωσης των προτεινόμενων αλλαγών, ανάλυση των τεχνικών χαρακτηριστικών του νέου μηχανολογικού εξοπλισμού και τουλάχιστον τριών (3) προσφορών των νέων μηχανημάτων, όπου θα προσδιορίζεται και η τιμή ανά μηχάνημα. Σε περίπτωση αλλαγής της διάταξης του μηχανολογικού εξοπλισμού απαιτείται η προσκόμιση των αντίστοιχων νέων τεχνικών σχεδίων.
<p>ε) Αλλαγές στον αριθμό των δόσεων.</p>	<p>Αύξηση δόσεων του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου δύναται να εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα και μόνο σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις με τροποποίηση της απόφασης έγκρισης της αίτησης στήριξης. Ο αριθμός των δόσεων</p>

	δεν μπορεί να υπερβαίνει το πλήθος των αιτημάτων πληρωμής. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να τηρείται το ποσοστό του επιλέξιμου προϋπολογισμού που πρέπει να πληροί κάθε αίτημα πληρωμής σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο του Μέτρου.
στ) Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος	Σχετικό αιτιολογημένο αίτημα.

δ) Με την ολοκλήρωση της υποβολής αιτήματος τροποποίησης από το δικαιούχο ή τη διαπίστωση της ανάγκης αλλαγής στοιχείων της πράξης, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών εξετάζει τις διαφοροποιήσεις ιδίως ως προς:

- αα) την επίπτωσή τους στα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής·
- ββ) τη σκοπιμότητα της τροποποίησης.

ε) Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις ένταξης της πράξης και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της σε βαθμό που να καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη. Επιπλέον, τα κριτήρια που ελήφθησαν υπόψη για τη βαθμολόγηση των αιτήσεων στήριξης και την ένταξή τους στο υπομέτρο δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο τροποποίησης, εκτός των περιπτώσεων που μετά την εξέταση της αίτησης τροποποίησης και την εκ νέου βαθμολόγηση της αίτησης στήριξης, δεν μεταβάλλεται η συνολική βαθμολογία αυτού ή δεν υπολείπεται της βαθμολογίας του τελευταίου ενταγμένου. Οι σχετικές μεταβολές δεν πρέπει να συνιστούν σημαντική τροποποίηση της πράξης κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 71, παρ. 1 του Καν (ΕΕ) 1303/2013:

- αα) παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος·
- ββ) αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα·
- γγ) ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

στ) Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών προβαίνει σε τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης, εφόσον επηρεάζονται βασικά στοιχεία αυτής, όπως:

- αα) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου·
- ββ) παρατάσεις της προθεσμίας ολοκλήρωσης πέραν αυτής που ορίζεται στην Απόφαση Ένταξης·
- γγ) μεταβολές στον προϋπολογισμό και ειδικότερα μείωση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης ή των πράξεων που περιλαμβάνονται στην ίδια απόφαση ένταξης σε ποσοστό άνω του 20%

ζ) Σε περίπτωση που δεν απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών ενημερώνει τον δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την έγκριση ή απόρριψη του αιτήματός του.

η) **Το πλήθος των τροποποιήσεων φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που μπορεί να υποβάλλει ο δικαιούχος, προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξής του στο Μέτρο και δεν μπορεί να υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό αιτημάτων πληρωμής.**

7 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η δημόσια ενίσχυση καταβάλλεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην 593/37447/31-03-2017 (ΦΕΚ Β'1190) Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του Υπομέτρου 4.2...» ΥΑ, καθώς και στις σχετικές εγκυκλίους που εκδίδει ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

8 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχουν δηλώσει στην αίτηση στήριξης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.

8.1 Υποχρεώσεις που απορρέουν από την ένταξη στο πρόγραμμα

1. Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αυτών, είναι:

α) Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην απόφαση ένταξης, όπως ισχύει κάθε φορά.

β) Το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου στο υπομέτρο, οι δικαιούχοι πρέπει να έχουν προβεί σε έναρξη εργασιών και να υποβάλουν στην οικεία Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων αίτηση πληρωμής ή να έχουν αιτηθεί και λάβει σχετική παράταση, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά τους έξι μήνες εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας οι οποίες εξετάζονται κατά περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης, διαφορετικά η απόφαση ένταξης ανακαλείται και ο δικαιούχος δεν μπορεί να υποβάλλει αίτηση στήριξης στο εν λόγω υπομέτρο για δύο έτη από την ημερομηνία της απόφασης ανάκλησης.

Ως έναρξη εργασιών θεωρείται, είτε η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση, είτε η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή τη χρήση υπηρεσιών ή ανάληψη άλλης δέσμευσης που καθιστά το έργο μη αναστρέψιμο (όποιο από τα ανωτέρω είναι προγενέστερο). Η αγορά γης και οι εργασίες προπαρασκευής, όπως η λήψη

αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται ως έναρξη των εργασιών (άρθρο 2 παρ. 25 του Καν (ΕΕ) 702/2014).

- γ) Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης στο υπομέτρο. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, θα πρέπει να προηγηθεί από τον δικαιούχο, σχετικό αίτημα τροποποίησης της πράξης πριν την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης αυτής.
- δ) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Εφαρμογών.
- ε) Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης στο υπομέτρο.
- στ) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στους αρμόδιους φορείς παρακολούθησης. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης στήριξης δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.
- ζ) Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή / και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Καν. (ΕΕ) 1306/2013 όπως ισχύει κάθε φορά.
- η) Στο πλαίσιο των μακροχρόνιων δεσμεύσεών τους να λειτουργούν τουλάχιστον σε ποσοστό 60% της εγκεκριμένης δυναμικότητας σε ότι αφορά στο τελικό προϊόν της επένδυσης.
- θ) Οι δικαιούχοι που εμπίπτουν στην κατηγορία των ΜΜΕ οφείλουν να έχουν δημιουργήσει τις θέσεις εργασίας που προκύπτουν από την απόφαση ένταξής τους στο υπομέτρο, ένα έτος μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και να τις διατηρήσουν για τρία (3) χρόνια από τη στιγμή της δημιουργίας τους. Για τους λοιπούς δικαιούχους της δράσης 4.2.1 οι θέσεις εργασίας πρέπει να διατηρηθούν για πέντε έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης τελικής πληρωμής (απόφαση ολοκλήρωσης της πράξης).
- ι) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του ΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν ή έχουν ολοκληρώσει, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΠΣΚΕ.

- ια) Οι δικαιούχοι καθ' όλη τη διάρκεια επιλεξιμότητας της πράξης πρέπει να τηρούν απόλυτα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της ενίσχυσης ανάλογη του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου.
- ιβ) Οι δικαιούχοι της συγκεκριμένης δράσης υποχρεούνται να καταρτισθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Δράση 1.1 «στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης προσόντων» του ΠΑΑ 2014-2020.

8.2 Υποχρεώσεις τήρησης και παροχής των απαραίτητων στοιχείων

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους, οι δικαιούχοι οφείλουν:

- α) να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ.
- β) να παρέχουν στη διαχειριστική αρχή ή / και στους διορισμένους αξιολογητές ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

8.3 Υποχρεώσεις εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης ή δημοσιότητας

Οι δικαιούχοι οφείλουν να αναρτούν κατά την διάρκεια της υλοποίησης της επένδυσης και πριν από το πρώτο αίτημα πληρωμής, πινακίδα στον χώρο πραγματοποίησης των εργασιών, όπου να αποτυπώνεται η συμβολή του αντίστοιχου Προγράμματος ενίσχυσης της Επένδυσης σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις λεπτομέρειες για τη μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων καθώς και το άρθρο 13 και το παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 808/2014.

8.4 Υποχρεώσεις αποδοχής ελέγχων και επιτόπιων επισκέψεων από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα

α) Η αίτηση στήριξης ή η αίτηση πληρωμής απορρίπτεται σε περίπτωση που ο δικαιούχος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

β) Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014–2020 είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και τον καθορισμό όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με τους ελέγχους που αναφέρονται στο κεφάλαιο III.2 του ΣΔΕ.

8.5 ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1. Οι προς επιβολή κυρώσεις συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα και επιβάλλονται αθροιστικά:

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ		
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΚΥΡΩΣΗ	
	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου εξάμηνης αποκλειστικής προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης (Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών, Επιτροπή Παρακολούθησης) για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Υπομέτρου χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων.	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της (περίπτωση 2).

4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης στήριξης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
Εγκεκριμένη δυναμικότητα		Αν διαπιστωθεί μείωση της δυναμικότητας λειτουργίας της μονάδας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 60% της εγκεκριμένης (το 60% υπολογίζεται από τον μέσο όρο της παραγωγής, από την ολοκλήρωση της επένδυσης και μέχρι την ημερομηνία ελέγχου) τότε γίνεται αναλογική ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης για το ποσοστό της δυναμικότητας που υπολείπεται του 60%
Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης.
Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση στήριξης
Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο	Το τιμολόγιο δεν κρίνεται επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση	Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.

ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΟΣ Η ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΟΥ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ		
Παραγωγή προϊόντων ποιότητας		Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης αν δεν παράγει το αναφερόμενο στην αίτηση στήριξης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού.
Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.		Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης αν δεν επεξεργάζεται το αναφερόμενο στην αίτηση στήριξης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού
Απώλεια της ιδιότητας που καθιστά τον φορέα δικαιούχο της δράσης	Απένταξη του επενδυτικού σχεδίου από τη δράση (εφόσον αυτή δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί) και ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας στήριξης σε κάθε περίπτωση.	
Διατήρηση / αύξηση θέσεων απασχόλησης.		<p>Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργουμένων θέσεων απασχόλησης, σε σχέση με τις αναφερόμενες στον φάκελο υποψηφιότητας και λήφθηκαν υπόψη για την ένταξη της πράξης στο πρόγραμμα, η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών προβαίνει σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης, το ύψος της οποίας υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:</p> <p>Ε.Π.= [(Α.Θ.*Υ.Δ.) - Υ.Θ.] * 1% * Δ.Δ. όπου:</p> <p>Α.Θ.= Αρχικά προβλεπόμενες Θέσεις εργασίας</p> <p>Υ.Θ.= Υφιστάμενες Θέσεις εργασίας</p> <p>Δ.Δ.= Ληφθείσα Δημόσια Δαπάνη</p> <p>Υ.Δ.= Ποσοστό Υφιστάμενης Δυναμικότητας</p> <p>Ε.Π.= Επιβληθέν Πρόστιμο</p>

		<p>Σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης ο δικαιούχος λειτουργεί με μειωμένη δυναμικότητα (υφιστάμενη δυναμικότητα), για τον υπολογισμό των ενδεχόμενων κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις εργασίας που απαιτούνται για να λειτουργεί η μονάδα με τη μειωμένη δυναμικότητα (υφιστάμενες θέσεις εργασίας) και όχι οι προβλεπόμενες στην αίτηση στήριξης. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει δημιουργήσει περισσότερες θέσεις απασχόλησης από τις υφιστάμενες, δεν επιβάλλεται κύρωση.</p>
--	--	---

9. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επίσης να ενημερωθούν από τον διαδικτυακό τόπο «www.agrotikianaptixi.gr και www.minagric.gr και να αποστείλουν τα ερωτήματά τους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση me22u174@minagric.gr
10. Για ζητήματα που αφορούν τη χρήση του πληροφοριακού συστήματος ΠΣΚΕ, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλλουν τα ερωτήματά τους στην ηλεκτρονική διεύθυνση itsergoulas@mou.gr

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΙΜΗΣ